

Kirjoita tähän

ASIA Lupa poiketa luonnonsuojelulain (9/2023) rauhoitussäännöksistä

Lupa kerätä, kuljettaa ja pitää hallussa rauhoitettuja kasveja lajinmäärityksen varmentamiseksi

HAKIJA Letot -hanke/ Lapin ELY-keskus
[REDACTED]
[REDACTED]

VIREILLE Hakemus 19.3.2023

HAKEMUS

Hakija hakee lupaa luonnonsuojeluasetuksella rauhoitettujen kasvilajien keräämiseen ja hallussapitoon liittyen Suomen ympäristökeskuksen vetämään letot-hankkeeseen. Hankkeen maastotyöt toteutetaan Lapin maakunnan alueella ELY-keskuksen toimesta. Hankkeessa kerätään tietoa lettojen määrästä ja alueellisesta esiintymisestä sekä pyritään parantamaan tiedon tasoa lettolajiston (etenkin putkilokasvit ja sammaleet) esiintymisestä ja niiden elinympäristöjen tilasta. Määritysten varmistamiseksi ja dokumentoimiseksi Lapin ELY-keskuksen Letot-hanke pyytää luonnonsuojelulain 48 §:n mukaista lupaa kerätä näytteitä seuraavista rauhoitetuista sammallajeista:

- lapinsirppisammal *Hamatocaulis lapponicus*
- kiiltosirppisammal *Hamatocaulis vernicosus*
- isonuijasammal *Meesia longiseta*

Inventointeja tehdään Lapin maakunnan alueella. Inventointeja tehdään valtion mailla ja yksityismailla Natura- ja luonnonsuojelualueiden ulkopuolella. Lupaa kerätä näytteitä rauhoitetuista sammallajeista haetaan seuraaville Lapin ELY-keskuksen työntekijöille:

[REDACTED] Luonnonsuojelulain 48 §:n mukaista lupaa haetaan ajalle 1.6.-30.10.2024. Inventointien suunniteltu ajankohta on 1.6.-31.9.2024, mutta jatkuu vielä lokakuussa mahdollisuuksien mukaan.

Kustakin esiintymästä poimitaan riittävän iso näyte, joka ei kuitenkaan saa vaarantaa esiintymän elinvoimaisuutta. Tyypillinen näytteen koko on noin kymmenestä versosta (*Meesia longiseta*) kämmenenkokoiseen laikkuun (*Hamatocaulis vernicosus*). Havainnot hakemuksen kohteena olevista lajeista kirjataan Kotka-järjestelmään määritysten varmistuttua ja näytteet arkistoidaan Oulun kasvimuseoon.

3.5.2024

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU:

Luonnonsuojelulaki (9/2023) on tullut voimaan 1.6.2023. Lajisuojelun rauhoitussäännöksistä poikkeamisesta säädetään luonnonsuojelulain 83 §:ssä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää haetun luvan. Luvassa tulee noudattaa seuraavia ehtoja:

1. Tätä lupa koskee seuraavia kasvilajeja: kiiltosirppisammal (*Hamatocaulis vernicosus*), lapinsirppisammal (*Hamatocaulis lapponicus*) ja isonuijasammal (*Meesia longiseta*). Lupaa saavat käyttää vain tämän päätöskohdan yläpuolella kohdassa hakemus luetellut henkilöt;
2. Näytteitä kerätessä, kuljettaessa ja säilytettäessä tämä lupa on pidettävä mukana ja näytettävä vaadittaessa;
3. Tämä lupa oikeuttaa mainittujen kasvien, niiden osien tai johdannaisten keruuseen vain lajinmääritysten myöhempää varmistamista ja tarkistamista varten;
4. Sammalnäytteen on oltava noin nyrkkiin mahtuva määrä kerättävää sammallajia esiintymän koosta riippuen. Niukasta esiintymästä näyte voi olla vain muutamia versoja. Keräyksellä ei saa vaarantaa lajin esiintymän elinvoimaisuutta näytteenotto paikalla ja otettava näytemäärä on suhteutettava aina myös esiintymän kokoon. Mikäli on epävarmaa, säilyykö esiintymä näytteen keräämisen jälkeen elinvoimaisena, ei näytettä kerätä;
5. Kertyvät näytteet tulee tallentaa tämän luvan kopion kanssa luonnontieteellisiin museoihin museon ohjeistusta noudattaen.
6. Hakijan on toimitettava Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Luontoympäristöyksikköön selvitys tämän luvan mukaisista toimista vuosittain kyseisen vuoden loppuun mennessä. Raportista tulee käydä ilmi mitä lajeja kerättiin, mistä ja kuinka paljon (koordinaatit metrin tarkkuudella). Raportista tulee käydä ilmi mihin museoon näytteet toimitettiin, sekä museoille toimitettujen näytteiden kotkatunnisteet. Raportti voi olla esimerkiksi excel-muotoinen taulukko kotka-järjestelmästä tai laji.fi-järjestelmästä.

Kasvien keruulupa on voimassa Lapin maakunnan alueella luvan lainvoimaiseksi tulemisesta 31.12.2024 asti.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 74 §, 83 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 6 § ja asetuksen liite 4

3.5.2024

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 §, 8 §

Perustelut

Sammalet, joita tämä lupa koskee ja jotka on lueteltu tässä luvassa ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n mom. 2 ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) 6 §:n 4 liitteen mukaisesti rauhoitettuja kasvilajeja. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettujen kasvien mm. kasvien tai niiden osien poimiminen, kerääminen ja irtileikkaaminen, juurineen ottaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa luonnonsuojelulain 74 §:n kasveja koskevista kielloista. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei poikkeus haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista. Luonnonsuojelulain 3 §:n mom. 4 määritelmän mukaan eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Lajinmääritysten varmistaminen on tarkoituksenmukaista, kun kartoituksissa ja selvityksissä halutaan päästä laadukkaaseen lopputulokseen. Useat sammallajit ovat varmasti lajilleen määritettävissä vain mikroskopian perusteella, joten näytteen kerääminen on välttämätöntä. Sammaltyöryhmän ohjeistus on, että direktiivilajien ja uhanalaisten lajien osalta havaintojen tulee aina perustua näytteisiin. Tallennetut havainnot ja näytteet palvelevat lajien levinneisyyden selvittämisessä. Tietoja käytetään lajien uhanalaisuusarvioinnissa, laji - ja luontotyyppien suojelun ja mahdollisten kunnostustoimien suunnittelussa sekä tutkimustarkoitukseen. Tarpeen mukaan määritykset pystytään näytteistä myös tarkistamaan myöhemmässä vaiheessa. Tämän luvan mukainen toiminta ei vaaranna rauhoitettujen kasvien suotuisaa suojelutasoa, koska esiintymien elinvoimaisuutta ei saa vaarantaa näytteenotolla, eikä epävarmassa tilanteessa näytettä kerätä.

Luvan mukainen toiminta ei vaaranna esiintymien säilymistä myöskään Natura-alueilla, eikä näin ollen ole riskiä sille, että Natura-alueen suojeluperusteisiin aiheutuisi merkittävää heikentymistä. Esiintymien sijainnin ja tilan tunteminen on edellytys lajin suojelun turvaamiseksi.

LISÄTIETOJA PÄÄTÖKSESTÄ

Ylitarkastaja Merja Lipponen, puh. 0295 037 427

merja.lipponen@ely-keskus.fi

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

3.5.2024

Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt luontoympäristöyksikön ylitarkastaja Merja Lipponen ja ratkaissut Vesitalousyksikön päällikkö Arto Seppälä.

JAKELU JA MAKSUT

Maksu	Luonnonsuojelua edistäviin tutkimuksiin ja opetustarkoituksiin myönnettävät poikkeusluvut ovat maksuttomia
Päätös	Päätös hakijalle (sähköpostilla)
Tiedoksi	Ympäristöministeriö (sähköpostilla) Suomen ympäristökeskus (sähköpostilla) Metsähallitus (sähköpostilla) Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry (sähköpostilla) kunnat Lapin maakunnan alueella (sähköpostilla)
LIITTEET	Valitusosoitus

Tämä asiakirja LAPELY/1569/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
LAPELY/1569/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lipponen Merja 03.05.2024 15:38
Ratkaisija Seppälä Arto J 03.05.2024 15:39